

Slovenski dom

Stev. 69

V Ljubljani, torek 26. marca 1940

Leto V

Triletnica prijateljske zveze med Italijo in Jugoslavijo

Važne izjave našega in italijanskega zunanjega ministra o pomenu prijateljstva in miroljubnega sodelovanja med Italijo in Jugoslavijo v sedanjih razmerah

Rim, 25. marca. o. Za današnje triletnico prijateljske zveze med Jugoslavijo in Italijo, s katero je bilo obnovljeno vsestransko sodelovanje ter zagotovljen mir na Jadranu, je naš zunanji minister dr. Cincar-Marković poslal italijanskemu zunanjemu ministru grofu Ciano naslednjo brzojavko:

»Ob triletnici belgrajskega pakta — zanesljivega poročila za mir na Jadranu in za prisrčne odnose med našima državama — s katerim je zvezano ime Vaše ekscelence, sem srečen, da morem Vaši ekscelenci poslati izraze svojih čustev odkritosrčne simpatije.

Prijateljstvo med našima državama, ki jemlje svojo silo v medsebojnem zaupanju in spoštovanju ter v istosti koristi, dobiva v sedanjih razmerah posebno veljavo ter nas utrjuje v želji, da bi vztrajali v tej politiki plodnega sodelovanja.

Italijanski zunanji minister grof Ciano je našemu zunanjemu ministru odgovoril naslednje:

»Belgrajski sporazumi, s katerimi sta pred tremi leti Italija in Jugoslavija začeli v medsebojnih odnosih novo dobo prijateljstva in sodelovanja, so dokazali življenjsko silo in popolno veljavo glede koristi obeh držav. Kakor tedaj, so tudi danes močna osnova za politiko Italije in Jugoslavije.

Izredno prijetno mi je, da Vam, ekscelencu, v spominu na njihov podpis spet pošiljam svoj prisrčni pozdrav in izraze svojih kar najbolj prijateljskih čustev.

Naš zunanji minister dr. Cincar-Marković je dal italijanski uradni agenciji Stefani za to priliko naslednjo izjavo:

»Triletnica podpisa belgrajskega pakta o prijateljstvu med Italijo in Jugoslavijo nam nudi priliko, da še enkrat več pokažemo na izredni pomen te važne diplomatske listine.

Ker počiva na globokem in stvarnem razumevanju trajnih koristi italijanskega in jugoslovanskega ljudstva, je ta sporazum zlasti uspešno orodje miru na Jadranu in na jugovzhodu Evrope. Z njim so bile med obema državama ustvarjene možnosti za plodno sodelovanje na vseh področjih.

Negotovosti današnjega položaja v Evropi še bolj jasno kaže vso vrednost italijansko-jugoslovanskih prijateljskih odnosov, zasnovanih na popolnem zaupanju in spoštovanju med našima jadranskima državama.

V tem je tudi moje prepričanje, da bo ta politika tudi v bodoče uspešno varovala življenjske koristi Italije in Jugoslavije, ki so danes izražene v odličnih prizadevanjih obeh vlad za ohranitev miru in sedanjega reda v tem delu Evrope.

Vsi jugoslovanski in italijanski listi poudarjajo velik pomen te obletnice zlasti z ozirom na sedanje stanje v Evropi. Današnje belgrajsko »Vreme« prinaša naslednjo izjavo italijanskega zunanjega grofa Ciana, ki se glasi:

»Danes potekajo tri leta od dne, ko je bil v Belgradu sklenjen pakt o prijateljstvu in miru med Jugoslavijo in Italijo. Tri leta, polna dogodkov, katerim je redko najti primera v zgodovini Evrope. Ti dogodki so ojačili, ne oslabil, duha, v katerem je bil pakt sklenjen, ojačili pa so tudi prijateljstvo med našima državama.

25. marca 1937 smo hoteli med Jugoslavijo in Italijo utrditi razmerje, na katerem bodo postavljene zanesljivi temelji jadranskega miru. Moja misel se z največjim zadovoljstvom vrača na ta dan.

Predsednik madžarske vlade v Rimu

Rim, 25. marca. o. Predsednik madžarske vlade grof Teleky, ki je v soboto dopotoval v Rim, je bil danes sprejet pri italijanskem zunanjem ministru grofu Ciano in je imel z njim dolg posvet. Uradnega poročila o tem posvetu ni bilo. Jutri bo grof Teleky sprejet pri predsedniku vlade Mussoliniju, pri italijanskem vladarju in pri papežu Piju XII.

Sporazum s Hrvati in napadi na stranko JRZ

Belgrad, 25. marca. m. Med našimi velikonočnimi prazniki ni bilo v prestolnici važnih notranjepolitičnih dogodkov. JRZ je v srbskem delu države priredila več zborovanj, kjer so funkcionarji stranke zagovarjali sporazum s Hrvati. V zvezi s tem sporazumom, za katerega se je JRZ odločno zavzemala ter zanj izvedla vse priprave, ter z ozirom na napade v hrvatskem časopisju je »Samouprava«, glasilo stranke, pod naslovom »Hrvatski tisk in sporazum« napisala daljši uvodnik.

V uvodniku »Samouprava« najprej obsoja del hrvatskega časopisja, ki razpravlja o najtežjih notranjepolitičnih vprašanjih in skuša diskreditirati sporazum s Hrvati. »Samouprava« ugotavlja: »Ni dneva, da JRZ ne bi zamerjali to, za kar se z vso svojo močjo, z vsem svojim ugledom odločno in jasno zavzema za politiko sporazuma. V narodni skupščini je omogočila, da so se po redni poti poravnali vsi grehi preteklosti in da se je ustvarilo sodelovanje Srbov, Hrvatov in Slovencev. JRZ ni bila nikdar dota enega človeka ali klike. Ko je bilo potrebno izreči odločno besedo in se upreti celo nameram dr. Stojadinovića, se ni bala niti najodločnejših ukrepov, da se je osvobodila takega vodstva zaradi najvišjih koristi države in ljudstva. Boj med padcem Stojadinovićeve vlade, ki je onemogočala sodelovanje Srbov, Hrvatov in Slovencev, je vprav najbolj dokazal, da so bili ljudje od JRZ tisti, ki so odločno in moško zastopali politiko sporazuma. In to tudi tedaj, ko je režim dr. Stojadinovića bil v vsej svoji moči. In sedaj hoče hrvatski tisk prikazati JRZ kot naslednjo Stojadinovićevo pristašev in njegovih zamisli. S takim pisanjem se dela velika krivica tistim prvim borcev, ki so se zavzemali za sporazum s Hrvati in so s svojim delom onemogočili Stojadinovićevo režim in omogočili prihod vlade

dan. S še večjim zadovoljstvom pa ugotavljam, da razvoj odnosov med našima državama odgovarja modrosti tedanjega sklepa naših vlad. Tedaj smo dejali, da se tem odnosom po belgrajskem paktu odpira nova pot. Po tej poti smo šli in hodimo skupno za varstvo tistih koristi, ki so skupne našima državama.

Italijanski minister za ljudsko kulturo Pavolini je dal istemu listu daljšo izjavo o razmerju fašizma do kapitalizma in boljševizma. V njej pravi, da je fašizem protikapitalistično, protidemokratsko in protimedijsko gibanje, ker se je iz kapitalizma po zakonu nujnosti rodil liberalizem.

zem v gospodarstvu in socialnih odnosih, iz tega pa se neizogibno poraja najhujši sovražnik kulture, svobode in napredka: boljševizem.

Glede odnosov z Jugoslavijo je minister dejal:

»Dobri odnosi z Jugoslavijo so eno od naših današnjih italijanske mednarodne politike in temelj za ureditev razmer na evropskem jugovzhodu... Mir na Jadranu je Italiji drag in važen. Temelj varnosti in miru na jugovzhodu, ki je tako potreben Evropi, počiva v prijateljstvu, ki spaja Rim z Belgradom. — Tako misli Italija in je o tem prepričana.

Vatikan, 25. marca. o. Sv. oče Pij XII. je imel na vel. nedeljo v cerkvi sv. Petra slovesno službo božjo, katere se je udeležilo 50.000 ljudi. Po maši je imel govor, v katerem je prosil vernike, naj se zaradi rešitve človeštva vse bolj oklenejo Cerkev in ožive svojo vero.

Sloga med narodi je zdaj uničena, slovesno dane besede so prelomljene. Pogodbe so ali spremenjene ali pretrgane. Vse, kar je človeški duh izumil, vse sile in vse bogastvo sveta služi danes samo vojni. Tudi tisto, kar bi moglo služiti delu, blagru in napredku narodov, se je danes obrnilo drugam, da bi rodilo pokolje in povzročilo razvaline. Ne-

varnosti vseh vrst jemljejo moč miroljubne- mu izmenjavanju misli. Danes ni nobena redkost več videti, kako se teptajo pravice narodov, kako se požigajo in bombardirajo vasi, ki so brez slehernega varstva. Kakšno zdravilo je mogoče najti proti take- mu zlu? Edini lek in rešitev nam prihaja od Kristusa. On edini in pa Vera moreta vzpostaviti potrebno ravnovesje, moreta obvladati strasti in viharje, izpopolniti pravo in pravico in nas nadahnuti z duhom usmiljenja. Morda bo človeštvo le domelo potrebo po slogi in po bratski ljubezni in bo bodoče odnose med posameznimi narodi uredilo ne s silo, marveč s pravico in v človekoljubnosti.

Imenovanja in napredovanja šolnikov

Belgrad, 25. marca. m. Napredovali so naslednji profesorji-veroučitelji: dr. Franc Jaklič na državni klasični gimnaziji v Ljubljani v 4-1, Janez Žerjav na pomožni šoli za defektno dečo v Ljubljani v 4-2, in p. Rupert Suhač v Krčevini pri Mariboru v 6. pol. skup.

Na prosvetnem oddelku banske uprave v Ljubljani je postavljen za banskega inspektorja Alojzij Žitnik, profesor na klasični gimnaziji v Ljubljani. Prestavljen je učitelj Albert Ivančič iz Črnuče v Ljubljano.

V resoru poštnega ministrstva sta napredovala na pošti Ljubljana I. za kontrolorja 7. skup. Francelj Belič, za tehničnega pristava na pošti Ljubljana III. pa inž. Andrej Štok, urad. pripravnik v sekciji III. p. t. t.

Nova določila o količinah bencina na karte

Belgrad, 25. marca. m. Podlagi naredbe o omejeni prodaji tekočih goriv je odbor za določevanje količin bencinske mešanice na karte (kupone) za pogon motornih vozil sklenil, da se od 1. aprila 1940 pa do nadaljnjega izdajajo na en kupon naslednje količine bencinske mešanice:

1. na karte z enim vodoravnim rdečim trakom za kupon, ki je označen s črko A 40 litrov, na kupon s črko B 50 litrov, na kupon v črko C 70 litrov in na kupon v črko D 80 litrov;

2. na karte z dvema rdečima vodoravnima črtama za kupon s črko A 20 l, za kupon s črko B 25 l, za kupon s črko C 30 l in za kupon s črko D 40 litrov;

3. na karte s tremi navpičnimi rdečimi črtami za kupon s črko A 15 l, za kupon s črko B 20 l, za kupon s črko C 25 l in za kupon s črko D 30 l;

4. na karte z 1 zeleno vodoravno črto za kupon s črko A 30 l, za kupon s črko B 40 l, za kupon s črko C 50 l in za kupon s črko D 60 l;

5. na karte z dvema vodoravnima zelenima črtama za kupon s črko A 30 l, za kupon s črko B 40 l, za kupon s črko C 50 l in za kupon s črko D 65 litrov;

6. na karte z eno črno vodoravno črto za kupon s črko A 3 l, za kupon s črko B 5 litrov;

7. na karte z dvema vodoravnima črtama za kupon s črko A 2 l, za kupon s črko B 3 l;

8. na karte, ki imajo rdeče natisnjeno Avto-bus za kupon s črko A 40 l, za kupon s črko 70 l, za kupon s črko C 105 l in za kupon s črko D 50 litrov.

Navedene količine tekočega goriva se bodo dajale lastnikom motornih vozil na karte oziroma kupone do nadaljnjega odloka. (Iz pisarne uprave državnih monopolov.)

Ogromno najdišče demantov so našli sovjetski znanstveniki na Uralu. Domnevajo, da so ta najdišča najbogatejša na svetu.

vladi, to je JRZ in stranke g. dr. Mačka. Od svoje strani smo za popolno sodelovanje in popolno lojalnost. Z ljudmi Stojadinovićevega režima nimamo nobenih zvez, kar smo tudi večkrat odločno pokazali. Toda tudi našega potrpljenja mora biti enkrat konec. G. dr. Maček je ob neki priliki o našem predsedniku Cvetkoviću dejal sledeče: »To je edini človek med srbskimi politikami, ki me je razumel in pristopil k sporazumu med Srbi in Hrvati.« Kako je gonja proti stranki, katere šef je ta tvorec politike narodnega sporazuma, v skladu s prednjimi besedami dr. Mačka, prepuščamo vodstvu HSS, da o tem dobro razmisli.

Anglija in Francija, ki popolnoma nadzorujeta svetovna morja, lahko zadasta smrtni udarec Nemčiji. Neutrálne države naj bodo prepričane, da se ne bosta ustavili pred ničemer in da bosta dosegli svoje cilje, piše današnje francosko časopisje.

Angleška letala so včeraj spet priletela nad utrjeni nemški otok Sylt, da bi slikala škodo, ki so jo povzročili zadnji letalski napadi na to nemško oporišče. Niso pa zaradi hudega topniškega ognja mogla svoje naloge izpolniti.

Predsednik japonske vlade Arita je včeraj v poslanski zbornici govoril o zunanjih politikah ter dejal, da zveza med Nemčijo in Sovjeti ni nič škodljiva zvezi proti Kominterni... Koristila pa ji najbrž tudi ni.

Vesti 26. marca

Clani danskega Rotary kluba so poslali vsem klubom sveta predlog, naj bi Rotaryjevci vsega sveta dali prihodnja tri leta 1 odstotek svojih dohodkov za obnovo Finske. To bi vrglo blizu 3 milijarde dinarjev.

Položaj Madžarov v Jugoslaviji se zboljšuje, ker je razmerje med Madžarsko in Jugoslavijo vsak dan bolj prijateljsko, pišejo madžarski listi.

Predsednik nove francoske vlade Reynaud bo imel jutri ob 8 zvečer po radiu velik programski govor, seveda če bodo parlamentarne spletke pustile njegovi vladi še tako dolgo živeti.

Nemški tisk se zelo razburja, ker so angleške podmornice zdaj začele napadati nemške trgovske ladje v Severnem morju in jih potapljati. Nemci trdijo, da to nasprotuje mednarodnemu pravu.

Francoski poslanik v Rimu Francois Poncet je danes nenadno odpotoval iz Rima v Pariz.

Razne angleške socialistične in nameštenske organizacije so imele med prazniki zborovanja, na katerih so skrajni levičarji obsodili sedanjo vojno kot imperialistično ter zahtevali, naj se takoj sklene premirje z Nemčijo. Toda povsod so pri končnem glasovanju odnesli veliko zmago nasprotniki tega stališča, ki v svojih resolucijah poudarjajo, da bi sprejem nemških mirovnih pogojev ali pa poraz Anglije in Francije pomenil konec svobodnih strokovnih organizacij in konec delavskega socializma.

V Rimu in Belgradu se pripravljajo dostojna in poslena proslava za triletnico pakta o prijateljstvu med Italijo in Jugoslavijo. V Londonu pa govore o nekakem nemško-italijanskem protektoratu. Take trditve so samo prvo poglavje velikih političnih spletk na Balkanu, piše Mussolinijev zaupnik Gayda v rimskem »Giornale d'Italia«.

Nemški protektor nad Češko je izdal odlok, po katerem morajo vsi češki in moravski Judje izročiti nemškim oblastem vse svoje vrednostne papirje, dragulje, srebrnino in zlatnino. Izvzeti so samo zlato zobje, po en srebrni nož, vilice in dve žlici na osebo, poročni prstani ter srebrne ure, toda vsega skupaj samo po 20 gr na osebo.

Velik požar je izbruhnil v angleški letnišnici Dartmoor, kjer so zaprti člani irske republikanske vojske. Ob začetku požara se je začela med jetniki vsajati in je prišlo med policijo in med kaznjenci do boja, v katerem so bili trije Irce ubiti, 70 pa hudo ranjenih.

Romunske oblasti so izgnale iz Bukarešte dopisnika angleške poročevalske agencije Reuter, ker je pošiljal o nemškem vplivu v Rumuniji vesti, ki romunski vladi niso bile po godu.

Angleški listi spet napovedujejo spremembo vlade, v katero naj bi stopili tudi zastopniki liberalne in delavske opozicije.

V berlinskih političnih krogih še vedno trdijo, da je kancler Hitler sam povabil sovjetskega zunanjega ministra Molotova, naj pride na posvet v Berlin. Trdijo, da Molotova doslej ni bilo samo zato, ker je imel preveč drugega posla. Angleški tisk pa trdi, da so nemške napovedi o trojni zvezi med Italijo, Nemčijo in Sovjeti samo grožnja, s katero bi radi Nemci prisilili Anglijo in Francijo po posredovanju Amerike k miru.

V nemški avtomobilski industriji so uvedli zaradi pomanjkanja surovin in vojne znanje omejitve. Tako bodo nemške tovarne izdelovale odsele samo 20 vrst tovornih avtomobilov, namesto dosedanjih 120, 20 vrst osebnih avtomobilov namesto 52, 30 vrst motornih koles namesto 150 ter dve vrsti poltovornih voz, namesto 120.

Za letošnje velikonočne praznike je prebivalstvo v Berlinu dobilo nalog, naj ostaja doma in ne hodi na nepotrebne obiske, češ da bo s tem prihranjenega veliko denarja, ki bi ga sicer po nepotrebnem razmetali. Zato so bile berlinske ulice med prazniki precej prazne.

V noči med velikim petkom in veliko soboto so angleška letala spet letela nad severozahodno Nemčijo in metala letake.

Italijanski tisk se močno razburja zaradi tega, ker so angleške pomorske oblasti ustavile in pregledale parnik »Conte di Savoia« v Gibraltarju. Domnevajo so, da se bo s tem parnikom, s katerim je poteval Rooseveltov odposlanec Welles, peljal v Ameriko tudi nemški gospodarski »čarovnik« dr. Schacht.

Egiptovska vlada zanika vesti, da bi se bila začela pogajanja za sklenitev prijateljske in nenapadalne pogodbe med Italijo in Egiptom. Te vesti so se razširile zaradi nedavnega obiska maršala Balba v Egiptu in zaradi pogostih posvetov, ki jih je italijanski poslanik v Kairu imel z egiptovskim kraljem in predsednikom vlade.

Skoraj po vsej Evropi so na veliko nedeljo zvečer videli polarno svetlobo. Ta prikazen je povzročila hude motnje v radijskem oddajanju, telegrafski in telefonski službi na Madžarskem, v Angliji, Italiji itd.

Angleška podmornica je včeraj torpedirala nemški parnik »Hugo Stinnes« v prelivu med Švedsko in Dansko. Angleške podmornice preže na nemške ladje v tem delu Severnega morja, ko nemški parniki zapuste švedske obrežne vode in plovejo proti Dansk. To je najbrž tista nemška ladja, ki jo je neki angleški rušilec hotel ujeti v četrtek ob norveškem obrežju.

Anglija in Francija, ki popolnoma nadzorujeta svetovna morja, lahko zadasta smrtni udarec Nemčiji. Neutrálne države naj bodo prepričane, da se ne bosta ustavili pred ničemer in da bosta dosegli svoje cilje, piše današnje francosko časopisje.

Angleška letala so včeraj spet priletela nad utrjeni nemški otok Sylt, da bi slikala škodo, ki so jo povzročili zadnji letalski napadi na to nemško oporišče. Niso pa zaradi hudega topniškega ognja mogla svoje naloge izpolniti.

Predsednik japonske vlade Arita je včeraj v poslanski zbornici govoril o zunanjih politikah ter dejal, da zveza med Nemčijo in Sovjeti ni nič škodljiva zvezi proti Kominterni... Koristila pa ji najbrž tudi ni.

Od tu in tam

Vse občinske odbore na svojem ozemlju misli menda razpustiti banska oblast v Zagrebu. Nedavno je ban izdal uredbu o občinskih tajnikih in blagajnikih in z njo uredil položaj teh občinskih uslužbenecov kot banskih uslužbenecov. Sedaj pripravljajo razpust vseh občinskih odborov, po številu 710. Ker so bile zadnje občinske volitve že leta 1936, je vsem občinskim odborom mandat že potekel. Novo imenovane občinske uprave naj bi imele nalogo pripraviti vse potrebno za izvedbo občinskih volitev.

Pri popraviljanju vodovodnega rezervuarja sta našla smrt mehanik Kukič in njegov pomočnik Nikolič. Oba je poslala neka belgrajska trdnjava v Veliko Gradišče, da bi tam popravila cevi v vodnem rezervuarju. Kukič je bil sicer spreten delavec, toda prav zaradi njegove nepaznje je prišlo do hude nesreče. Ko sta s pomočnikom stopila v mračen in zaduščen rezervuar, je Kukič vzel cigareto in jo hotel prižgati. Pomočnik ga je posvaril, toda Kukič je navzlic temu prižgal. Naslednji hip pa je že bušnil ogenj in oba sta se znašla v plamenih. Tretji delavec, ki jima je pomagal, je imel še toliko moči, da je skočil ven, ona dva pa sta zgorela, ker se nista mogla povzpeti na prosto. Prišli so sicer ljudje gasiti, toda nesrečnika sta bila že zgorela.

Proračunske osnutke za prihodnje štiri mesece, tako imenovane dvanajstine, je finančni minister že izdelal in jih je vlada tudi potrdila. V glavnem bodo stale v veljavi določbe dosedanjega proračuna z nekaj spremembami, ki so jih ministri predlagali in vlada sprejela. Dvanajstine bodo veljale za štiri nadaljnje mesece. Dvanajstine bodo uveljavljene s 1. aprilom. Prav takrat bo sodelovala tudi v veljavno uredba za prenos poslov finančnega ministrstva na banovino Hrvatsko.

Grozen zločin so oblasti čisto po naključju odkrile v vasi Karaš blizu Koprivnice. Kemt Andrija Jakubica se je hotel na vsak način polastiti posestva svoje sestre Terezije, ki je bila še samica. Dogovoril se je z njenim prijateljem Živkom in izvršil zločin. Zadržal sta Terezijo, njeno truplo pa razsekala na drobne košce, nato pa jih sežgala v domači krušni peči. Več kot deset dni ni nihče v vasi opazil izginotja Terezije. Zato je Živko odšel v Gjurjevac in tam popaval. Ker se je večkrat pretepel, so ga policaji nazadnje zaprli. Tri dni je prebival v zaporih, ne da bi to vedel Jakubica. Misleč, da je Živko pobegnil na Madžarsko, je Jakubica sklenil prijaviti oblastem zločin, da bi pomiril svojo težko vest. Šel je k orožnikom in prijavil, da je našel v peči košce sežganega človeškega trupla in rekel, da je bil zločinec najbrž Živko. Hudo pa je bil presenečen, ko so mu povedali, da se nahaja Živko v zaporu in ne na Madžarskem. Zločina sta bila na mah v protislovju in zločin je bil odkrit. Jakubica je pridobil Živka za zločin, ker mu je obljubil 200 dinarjev in enega prešica.

Že več kot 200.000 juter zemlje je poplavljen v Vojvodini. Na Donavi se led prepočasno topi in zato ledena plošča ovirajo reden odtok vode. Na Madžarskem je bilo potrebno, da so z bombami razbili led na reki in s tem pospešili odtok. Računajo, da še bo ves led v nekaj dneh stopil, naka bo Donava prosta za ves tovarni in osebni promet. Poplave v Vojvodini pa so bolj krivi pritoki Donave, ki v polno strugo reke vale ogromne količine vode.

Oblast je morala razglašiti zborovanje krajevne organizacije hrvatske kmečke stranke v Slavonem Brodu, ker so se zborovalci preveč prepirali. V organizaciji sta dve struji, katerih eno vodi odvetnik in bivši poslanec dr. Marković, drugo pa zasebni uradnik Dujmović. Na zborovanju se je zbralo okrog 500 ljudi. Opozicionalci so začeli govoriti in so kritizirali odbor dr. Markovića, toda pristaja teča jim niso pustili govoriti. Nazadnje se je zborovanje spreminjalo v splošno kreganje in vpjete. Poseči je morala vmes oblast, ki je razglašila zborovanje razglašala.

Ponarejene dvajsetake in petdesetake so našli v Tetovu. Ko je orožnik po naključju patroliral po trgu, je videl, kako je nekemu kmetu padel med plačevanjem petdesetak, ki je imel zamolkel zvenek. Orožnik je denar pobral in si ga ogledal, pa ni našel na njem nič posebnega. Ko pa je ponovno preizkušal zvenek, je ugotovil, da je denar ponarejen. Kmeta so prišli, da bi izvedeli, odkod je dobil ponarejeni denar. Kmalu nato pa so na tankajšnji pošti odkrili še en ponarejen petdesetak in ponarejen dvajsetak nove izdaje. Oblasti so začele iskati ponarejevalce.

Ležišča dobre železne rude so odkrili pred dnevi v bližini Šibenika pri vasi Vilica. Že pred dobrimi sto leti so tam Francozi kopali rudo, toda pozneje so naprave propadle, pa se ni nihče več zanimal za rudnik. Zadnje tedne pa sta dva inženirja preiskovala stari zapuščen rudnik in ugotovila, da so v zemlji bogati skladi železne rude, ki je povrh vsega tudi dobre kakovosti. Tako so v zadnjem času odkrili v severni Dalmaciji že drugo ležišče železa. Nedavno so jo namreč odkrili tudi pri Pribudiču. Za novi rudnik se je takoj oglašila neka švicarska trdnjava in začela s poskusnimi izkopavanji.

Bolnemu stricu je ukradel dragocenosti za 200.000 din neki Izidor Danon iz Sarajeva. Njegov stric David je težko zbolel in zato so sorodniki dobili Izidorja, da je delal stricu družbo in mu bral časopise. Ko pa je Izidor opazil veliko bogastvo, se ga je polakomnil in ukradel vse dragulje. Prodaj jih je in jo mahnil v Beograd. Skupaj s svojim dekletom je pogljal na denar v nekaj tednih. Tudi deset oblek si je kupil, pa še te je prodal, čim je ostalo gotovino zapravil. Ko se je vrnil v Sarajevo, ga je policija že čakala in zaprla.

Življenje si je končal zato, ker je bil grd, neki Ehtem Biba iz Sarajeva. V bogati hiši je bil doma, toda pred njim so se vsi mlajši bratje že oženili, le on je ostal sam do 39. leta starosti. Nazadnje mu je brat dobil nevesto, ki ga je bila pripravljena vzeti, ker je bil pač bogat. Čim pa ga je zagledala, ga je odklonila rekoč, da tako grdega človeka ne mara. Ehtema je ta brezobzirnost spravila v obup. Prišel je domov, napisal poslovnostno pismo in se nato ustrelil. Pač redek povod za samomor...

Dobre tri milijone dinarjev so nabrali v Zagrebu za zimsko pomoč, porabili so pa še dober milijon. V Ljubljani so letos za zimsko pomoč nabrali pol milijona dinarjev. V Zagrebu so izvršili nekaj javnih del in so najeli brezposelne delavce. Ko se je sedaj vreme popravilo, bodo gradili še naprej in sicer v glavnem nove ceste. Najboljši dohodek je imela zagrebska zimska pomoč od elitnega plesa, ki so ga priredili ob obisku kneza Pavla v Zagrebu. Čistega dobička je bilo takrat več kot pol milijona dinarjev.

»N' mav čez izaro«

Koroški drobž

Ugledni Črncov dom na Debru v logaški občini je izgubil z 80letno Marijo Črnič svojo staro gospodinjko. Rajna mati, katere truplo so dne 1. marca položili v božjo njivo pri Mariji v Trenju, je vzgojila osem otrok v zavedni in verne sinove in hčerke slovenske narodne družine.

V št. lju ob Dravi so na cvetno nedeljo pokopali ob nenavadno veliki udeležbi 21 letnega vojaka Edvarda Izopa iz Dišćice, fanta lepega značaja.

Koroški deželni šolski svet je odredil, da morajo vse šole, ki se nahajajo nad 500 m nad morjem, v letošnji vigredi nasaditi vsaj 500 murvinih mladik. Tako naj bi bil položen temelj za gojitev sviloprejk, katerih bube služijo za dobavljanje naravnih svil.

Prodaja žive perutnine na tržiščih je odslej prepovedana tudi na Koroškem.

V Beljak je te dni dopotovalo 43 Nemcev iz Afrike. To je drugi transport afriških Nemcev.

V Remšeniku pri Zeleni Kapli se je pri spravljanju drv v gozdu ponesrečila Katarina Potočnik. Nenadno se je v njeni bližini sprožil hloď, jo podrl in nevarno poškodoval.

V Beli pa se je ponesrečil pri spravljanju hloďov Valentin Pasterk. Hloď mu je zlomil nogo.

Iz Gorice, s Krasa in iz Trsta

Dijaški konvikt v Pazinu

Pazin. — Italijansko ministrstvo za javna dela je 25. februarja t. l. sporočilo tehničnemu oddelku v Puli, da je nakazalo zadnji znesek za zunanjo opremo palače, kjer ima sedaj svoje prostore italijanski konvikt »Fabio Finzi«, kateri ima namen, kakor pravijo ital. listi, da privabi dijakke iz vseh krajev, zlasti pa seveda iz obmejnih pokrajin. Posloplje je kakor znano zgradilo »Hrvatsko dijaško podporno društvo« za dijakke, ki bi pohajali tedaj še obstoječo hrvatsko gimnazijo. Stavba je bila tik pred vojno v surovem stanju dograjena. Taka je po vojni prešla v italijanske roke. S prispevki samega načelnika vlade Mussolinija so dela dovršili. Z zadnjim gori omenjenim zneskom bodo sedaj uredili teren okoli doma za razna igrišča. V novo posloplje se je italijanski konvikt vselil letos meseca januarja. S tem je ostal prazen dosedanj sedež tega konvikta. Te dni pa je bil v Pazinu puljski prefekt Chierici in si je ogledal nove in tudi stare prostore. V stari konviktu bodo sedaj spravili sirote ponesrečencev v labinskem rudniku.

Trgovinske težave z Italijo

Jugoslovanski uvoz iz Italije prihaja v vedno težje težave. Zaradi tega je bil z jugoslovanske strani stavljen predlog, naj bi se ukinil klirinški plačilni sistem. O tem bo najbrž razpravljali stalni jugoslovansko-italijanski odbor v Rimu. Težave niso samo z uvozom bombažnih produktov, temveč je Italija postavila za lan 80 odstotkov višje cene, kot so na svetovnem trgu. Za neke vrste gumija zahteva celo 150 din za kg, dočim je na angleškem trgu tak gumi po 40 din. Italijanska cena je torej za 275 odstotkov višja kakor cena na svetovnem trgu. Poleg tega zahtevajo italijanski izvozniki pri svojih dobavah, da je del blaga plačan v kliringu, ostalo pa v prostih devizah. Zaradi tega so mnogi jugoslovanski uvozniki stornirali zaključke.

Amnestija v Italiji

Trst. — O priliki rojstva novega princa v hiši prestolonaslednika je bila proglašena amnestija. Amnestija velja za vse delikte, za katere zakon ne določa kazni preko dveh let. Večje kazni se znižajo za dve leti, vendar se v onih primerih, kjer je bil kaznjenec že doležen kakor amnestije, kazni znižajo samo za eno leto. Enako se odpuščajo vse denarne kazni ter začasna izključitev od javnih uradov, od izvrševanja kakor koli poklica ali od sposobnosti za trgovanje.

Izključene pa so od amnestije vse one osebe, ki so na dan njene objave bile pod polie. nadzorom, pod svarilom (ammonizione) ali v konfinaciji. Takisto so izključeni od amnestije oni, ki so bili že predkaznovani.

Amnestija tudi ne velja za delikte proti državi, dalje proti zakonom o integriteti in zdravju plemena, o razpečevanju mamili, o ureditvi blaga, stanarin in delovnih dajatev, o prisilni nastavitvi vojnih invalidov in vojnih sirot, o valutni in o trgovini z zlatom.

Od smeha ga je zadel kap. V San Remu se je zgodilo, da se je nekdo na smejal dobesedno do smrti. V neki družbi so si moški pripovedovali vsakovrstne dovipe. Eden izmed teh je moral biti posebno dober, kajti gostitelj se je začel smejati in se je smejal, ne da bi se mogel ustaviti. Nenadno pa se je zgrudil. Poklicali so zdravnika, ki je mogel ugotoviti samo to, da je moža od smeha zadel kap.

Zlatnik v želodcu. Nekaj ribič iz bližine Burgasa na Bolgarskem je lovil jesetre in jim odjemal kaviar. V želodcu takšne ribe je pa v svoje neizmerno presenečenje našel velik zlatnik, ki ga je oddal oblastem. Te so ugotovile, da gre za več sto let star arabski zlatnik, ki je prišel na Bolgarsko mogoče v času, ko so vladali tam Turki.

V Franciji je vedno manj ljudi. V prvem četrtletju je bilo v Franciji 158.000 novorojenčkov, a 177.000 smrtnih primerov. Zakonov je bilo sklenjenih 1000 manj ko lani ob tem času, ločitev pa je bilo 630 več, ko lani osonč. Oblasti so v skrb. Kje bodo Francozi jemali ljudi poslej? Sklenili so, da bodo družinam z več otrokom nakazovali izdatne podpore, da se tako ne bo venomer krčilo prebivalstvo Francije.

blaga za damske in moške obleke pri

A. & E. Skabernè
Ljubljana

Koledar

Danes, torek, 26. marca: Emanuel.
Sreda, 27. marca: Rupert.

Obvestila

Nočno službo imajo lekarne: dr. Kmet, Tyrševa cesta 41; mr. Trnkoczy ded., Mestni trg 4, in mr. Ustar, Selenburgova ulica 7.

Delavska zbornica v Ljubljani je zaradi izrednih razmer letos od 1. januarja do sredine marca razdelila brezposelnih podpor v skupnem znesku 62.000 din in je s tem že prekoračila svojo proračunsko postavko za brezposelne podpore v prvem trimesečju. Ker se že začelja stavbna sezona, Delavska zbornica v Ljubljani do nadaljnjega ne bo razdeljevala brezposelnih podpor.

Rezervne častnike, ki so obiskovali tečaj za višji čin opozarjamo, da bo streljanje na vojaškem strelišču 27. t. m. ob 8.30 zjutraj.

Trbovlje. Roditeljski sestanek. Upraviteljstvo II. državne deške ljudske šole v Trbovljah-trg vladno vabi starše, da se polnoštevilno udeležijo II. roditeljskega sestanka v tem šolskem letu. Sestanek bo v nedeljo 31. marca t. l. ob treh popoldne v učni sobi III. razreda. Poleg drugih aktualnih zadev je na sporedu tudi predavanje o kazni in kaznovanju.

Vsi rezervni podčastniki iz Ljubljane in okolice so vabljani, da se udeležijo članskega sestanka, ki bo v torek 26. marca ob 20 v salonu gostilne »Derenda« na Borštnikovem trgu 2. Razprava bo o društvenih zadevah. Predaval bo tudi tov. Primar Miroslav o »Državi« — njeni moči in solidnosti z vidika rezervnega podoficirja.

Vremenska napoved. Zemun, 25. marca. Vremenska napoved za 26. marca: Dvig temperature. Pretežno oblačno na zahodu in delno oblačno na vzhodu. Dež na primorju in tu pa tam v notranjosti.

Umetniški klub v Ljubljani bo v sredo, dne 27. t. m. popoldne priredil literarno recitacijo v zdravilišču na Golniku, isti dan zvečer pa v Kranju v dvorani Ljudske univerze. Iz svojih del bodo brali: Igor Torkar, Ladislav Kiauta, Ljudevit Mrzel, Niko Pirnat, Jože Kranjc in Vladimir Bartol.

Program radio Ljubljana

Torek, 26. marca: 7 Jutranji pozdrav — 7.05 Napovedi, poročila — 7.15 Pisan venček veselih zvokov (plošče) do 7.45 — 12 Zakaj veselji bi ne peli (plošče) — 12.30 Poročila, objave — 13 Napovedi — 13.02 Reproduc. orkestralni koncert — 14 Poročila — 18 Ruske pesmi in skladbe (plošče) — 18.40 Dušeslovne prvine gospodarstva (g. dr. France Veber) — 19 Napovedi, poročila — 19.20 Nac. ura: Naša nova notranja kolonizacija (dr. T. Ristič) — 19.40 Objave — 19.50 Deset minut zabave (g. Fr. Lipah) — 20 Večer lahke glasbe. Sodelujejo: Medlody-jazz, veseli godci in plošče — 22 Napovedi, poročila — 22.15 Pesmi, šlagerje in kuplete poje Mirko Jelacina, pri klavirju g. prof. Pavel Šivic.

cev, da se je spreved do pokopališča komaj razvil. Izredno lepo vreme je počastitvi pokojnega še pripomoglo.

Tako se je Jože Pečnik po enem tednu, kar ga je na tak nesrečen način zatekla bela smrt v Kolpi pri Ozlju, poslovil od domačih in od rojstne hiše ter od množestvilnih prijateljev in znancev. Pokopali so ga v rodniško grobnico zraven svoje matere, katero je po njeni smrti tolikokrat rad obiskoval in ji grob trosil z rožami ter ji hodil prižigati sveče. Pokojnega Jožeta, ki ga je bila sama dobrota, bodo vsi, ki so ga poznali, ohranili v nepozabnem spominu. Naj mu sveti večna luč, preživelim sorodnikom pa naše iskreno sožalje!

Pogreb Jožeta Pečnika na Ježici

Ježica, 25. marca.

Pokojnega Jožeta Pečnika, ki se je ponesrečil pri ozaljski železniški nesreči, so preživelci bratje dali prepeljati domov. Včeraj so ga položili v rojstni hiši na oder, ki so ga vsega obdali z venc in zelenjem. Cele procesije ljudi so prihajale kropiti nesrečnega fanta, ki je tako nenadoma preminul. Že v soboto dopoldne, ko so ljudje iz časopisov izvedeli, da so Jožeta našli mrtvega pod lokomotivo, so na vsak način zahtevali, naj jim domači Jožeta pokažejo. Toda truplo ponesrečenega Jožeta so pripeljali domov šele na veliko nedeljo zjutraj. Seveda pokojnikovega obraza nihče ni mogel videti, ker je bilo truplo zaradi prevoza položeno v zapečaten kovinasto krsto.

Pogreb Jožeta Pečnika je bil v nedeljo popoldne ob štirih. Toliko pogrebcev že zlepa nihče na Ježici ni imel, kakor se jih je bilo zbralo to nedeljo za zadnjo pot Jožeta Pečnika. Pogrebne obrede je opravil domači župnik g. Pucelj, dočim so domači pevi zapeli pred rojstno hišo in na pokopališču žalne pesmi. Pred krsto, ki so jo na rame položili stoženski gasilci — Jože je bil podporni član stoženskih gasilcev — so člani stoženske gasilske čete nosili 10 vencev bratov, sorodnikov ter trdke Bregar-Krek. Takoj za krsto se je za sorodniki pokojnika zvrstilo toliko pogreb-

Obisk

100 dragocenih nagrad

bo razdeljenih med prijatelje »OBISKA«, ki bodo postali do 5. maja t. l. naročniki tega najbolj priljubljenega družinskega mesečnika

Vsebinska je kaj zanimiva in pestra: romani, povesti, poučni in zabavni članki, in dr. se vrste s slikami v knjigotisku in bakrotisku in večbarvnimi umetniškimi prilogami. — Naročnina na »OBISKA« stane din 72— za celo, din 38— za pol in din 20— za četrt leta.

Hitite z naročilom, da se lahko še udeležite nagradnega žrebanja 10. majnika 1940.

Podrobnosti o žrebanju so razložene v štev. 3 »OBISKA«

UPRAVA MESEČNIKA »OBISKA« — LJUBLJANA, KOPITARJEVA ULICA ŠTEV. 2, TRGOVINA NIČMAN

Slovenec Kotnik prvi pri balkanskem teku čez drn in strn v Carigradu

Jugoslovanska državna atletska reprezentanca, ki je bila sestavljena iz petih slovenskih tekačev, je na velikonočno nedeljo nastopila v teku čez drn in strn proti tekačem ostalih balkanskih držav. Pri tem teku so pa sodelovali tekači Jugoslavije, Turčije in Grčije, dočim Bolgarov in Rumunov ni bilo. Proga za tek je bila dolga 7500 m, proga pa je potekala na otoku Sejbeli Ada v Carigradu. Pred pričetkom teka je godba zaigrala himne vseh treh nastopajočih držav, ki so sodelovale pri tem teku. Tekmi je prisostvovalo veliko število gledalcev, med njimi tudi jugoslovanski generalni konzul Ljubomir Hadži-Djordjevič z osebjem konzulata. Rezultati teka so bili sledeči:

1. Kotnik Jože, Jugoslavija, 24:40,4;
2. Mauropostolos, Grčija, 24:56,3;
3. Maksud, Turčija, 25:20,1.

V celotni oceni moštev — za vsako državo so tekli štiri tekači — je zmagala tudi Jugoslavija s štirinajstimi točkami, na drugem mestu je Turčija s šestnajstimi točkami, na tretjem mestu pa

Grčija tudi s šestnajstimi točkami. Mostvo Jugoslavije je torej pri prvem teku čez drn in strn balkanskih držav zmagalo in si osvojilo lep pokal. Tudi naš zmagovalec Jože Kotnik je sprejel za svojo zmago lep okal. Našemu rojaku Jožetu Kotniku in vsem trem ostalim tekačem Jožetu Brčanu, Kvasu in Glonarju na tem izrednem uspehu priskrbo čestitamo in se z njimi vred veselimo zmage slovenskih tekačev v daljnem Carigradu ob najhujši konkurenci najboljših turških in grških tekačev.

Tekme v Hrvaško-slovenski ligi: Vprašanje krivde stalnih porazov postaja pereče:

Da, bili so lepi in zlati časi nekdanj — tudi za naš nogomet. Ko smo jo sekali počasi in v prijateljski družbi po Tyrševi cesti proti igrišču Ljubljane, smo uigrali, ali pa tudi z gotovostjo trdili: danes jih bomo tolkli in bomo imeli spet dve piki več. Kadar pa so prihajali gostovat v Ljubljano moštva kakor je bil nedeljski gost, smo pa uigrali, za koliko golov bomo na boljšem od gostov, kajti zmaga je bila tedaj gotova stvar. Da, da, ampak to je bilo nekoč... kakor v pravljici. Znamenita moštva so tedaj prišla igrati v Ljubljano. S strahom; kajti v Ljubljani nikdar ni bilo lahko dobiti tekme. To so poizkusili naši najboljši klubi na lastni koži.

Danes pa je ta reč popolnoma drugačna. Danes je samo še vprašanje, da edino slovensko reprezentanco moštvo ne bo izgubilo s preveliko razliko in da poraz ne bo preveč sramoten. Od lanske jeseni naprej neprestano opažamo ta pojav pri tekmah, ki jih vidimo doma, da sploh ne govorimo o gostovanjih našega ligaša v drugih krajih. Tam je naša bilanca še mnogo slabša; tam ni bilo nikdar manj kakor pet golov, seveda v naše breme. Ob vstopu v novo ligaško konkurenco — v hrvaško-slovensko kakor se imenuje — smo bili prepričani, da bo Ljubljana na mnogo boljšem kakor je bila v prejšnji konkurenci. In to upravičeno! Klubi, ki igrajo v hrvaško-slovenski ligi, nedvomno niso tako močni kot so bili prej. Vsak je tedaj upravičeno pričakoval, da bomo Ljubljano videli med prvimi klubi v prvenstveni lestvici. Toda vsi so se močno ušli. Tako trdno kot smo sedaj na zadnjem mestu in ob tako slabi goal-diferenci, še nismo bili nikdar. Zakaj in čemu se vprašujejo oni zvesti gledalci, ki hodijo gledat slednjo tekmo. Čemu in zakaj?

Več odgovorov je na to vprašanje. Mi bomo pa zaenkrat pokazali le na najhujše zlo, ki smo ga danes tudi očito videli. V klubu ni nobene discipline, nobene ljubezni do kluba, nobene resnosti, nobene volje za delo — razen nekaj častnih izjem — nobenega ponosa, nobene samozvesti in nobene zavesti; skratka ničesar, kar mora imeti klub, ki hoče obstajati in tudi napredovati. Globljih vzrokov zaenkrat ne bomo iskali. Omejili se bomo le na gornjo ugotovitev in na poročilo o nedeljski ligaški tekmi med Concordijo in Ljubljano.

JADRAN : LJUBLJANA 2:0

Ze ob pol dveh so se začeli poditi za žogo B-team Ljubljane in pa Trnovčani. Dasi Trnovčani tehnično niso bili tako dobri kot Ljubljana, so vendar zmagali in to povsem zaslužen. Igrali so z voljo in ljubeznijo za svoj klub. Uspeh zato ni mogel izostati. Med tekmo pa je bilo le bolj zanimivo opazovati, da so morali odborniki kluba klicati posamezne igralce, naj prenehajo igrati pred tekmo, češ da to treba še igrati glavno tekmo. Grintal, ki je bil igral pred tekmo, je to odklonil, pač pa je odšel z igrišča nek drug igralec.

Seveda so ljudje hitro zavohali, da celo pet minut pred tekmo odbor ne ve, koga bi postavil na igrišče za glavno tekmo, ker nekaterih igralcev enostavno ni bilo. Tako se je zgodilo, da so se ljudje močno začudili, ko so videli, kdo je prišel na igrišče in v kateri postavi bo Ljubljana igrala.

Concordia — Ljubljana 4:1 (4:0)

Za gosti, ki so prišli v belo-zelenih srajah in belih hlačah, so prišli belo-rdeči domačini, ki so se pred golom postavili tako-le: Lindner—Ceglar, Bertonec—Cebolin, Presinger, Boncelj—Kroupa, Repanšek, Grintal, Haas in Erber. Grintal je že prej odigral celo predtekmo.

Gostje pa so nastopili v naslednji postavi: Čulík—Kramer, Pariša—Hudika, Pogačnik, Vučkovski—Beda, Pukšec, Pavletič, Jazbec in pa Zemljčič.

Po okolnostih, ki smo jih navedli že zgoraj, se je nato tekma začela. Ljudje, ki jih je bilo kakih 1200, so takoj zasluhteli, da danes naš ligaš ne bo mnogo opravil. Nadaljnji potek igre je to pokazal še jasneje.

Začetni udarec je imela Ljubljana, ki je izbrala slabši del igrišča in je igrala proti soncu. Po rahlem začetnem otipavanju je Concordia prišla v napad. Domači golman je imel takoj priliko, da se pokaže in je nekajkrat prav dobro interveniral. Napad Concordie je pokazal, da zna biti prav nevaren, dasi se ni mnogo trudil. Tuni nasprotniki so kmalu zavohali, da z Ljubljano ne bodo imeli prehudega opravka. Domačim igralcem je manjkala vsaka borbenost in se nikakor niso mogli znajti. Presinger se je kot srednji krilec mnogo trudil, toda njemu očividno to mesto ni prišlo, zato sta tudi z Bonceljem v drugem polčasu zamenjala. Po četr uri so začeli Concordijaši močnejše pritiskati. Napad za napadom se je vrstil. Za las je zgrešil Pavletič ob prečki, toda kmalu je popravil. Ne lep predložek z desnega krila, ki mu ga je dal Beda, je zabil prvi gol. Lindner ima večkrat priliko, da pokaže svoje znanje; v 26. minuti pa spet brez svoje krivde potegne žogo iz mreže, kamor je poslal Pukšec. Nekaj minut kasneje je Pavletič spet poslal strel za glavo na gol. Rezultat je že 3:0. Tik pred koncem pa je Zemljčič zaradi nesporazuma domače obrambe zabil še četrti gol. Rezultat je bil postavljen in Ljubljana v drugem polčasu ni mogla mnogo popraviti.

Concordijaši so po prvem polčasu napravili prav dober vtis. Danes je to moštvo prav dobro. Trudili se sicer niso mnogo, kar ji pa seveda tudi treba ni bilo. Osrednja opora moštva je srednji krilec Pogačnik — igralec odličnih kvalit. Mirno, nevsiljivo in skoraj ne-

vidno, odlično vodi igro. Napad s srednjim napadalcem Pavletičem je prav lepo uigran in povezan; igralci se med seboj prav dobro razumejo. Obramba je solidna, dasi spričo slabega nasprotnika ni imela mnogo opraviti.

Pri Ljubljani je bila dobra le ožja obramba. Ceglar in Bertonec sta napravila, kar sta mogla. Le zadnji gol gre na njun račun.

V drugem polčasu so bili domačini malo boljši, tako da so vsaj preprečili dvostručni poraz. Skraja drugega polčasa so bili kakih 10 minut celo v rahli premoči. Toda napad je bil slab in vsi napadi, ki so se vrstili proti Concordijini vratom, še daleč niso bili tako nevarni kakor nasprotnikovi. Končno se je proti koncu drugega polčasa posrečilo zabiti Repanšku častni gol. Zasluza za ta gol gre pa izključno spretnosti Erberja. Za konec tekme pa se je prav hudo osmešil Pavletič, ki ni znal v prazen Lindnerjev gol poriniti žoge.

Tekmo je sodil objektivno in dobro Zagrebčan Višnjčič.

Gradjanski — Slavija (V) 5:0 (3:0)

Zagrebčani niso imeli prav prevelikega truda s slabimi Varaždinci, ki so prišli v Zagreb. Niti občinstvo ni v prevelikem številu prišlo na igrišče, dasi je bil izredno lep spomladanski dan. Komaj tisoč ljudi je bilo. Gradjanski je bil seveda mnogo boljši. Zlasti je bil dobro razporejen napad in Wolf, ki je sam zabil štiri gole. Obramba purgerjev ni imela mnogo dela, kajti Varaždinci so komaj nekajkrat prišli do Glaserjevih vrat. Med Varaždinci je bila najboljša ožja obramba. Tekmo je sodil prav dobro Celjan Veble.

Bačka — Sašk 2:0 (1:0)

Drugi sarajevski klub SASK, ki se je vse doslej prav dobro držal pri vrhu tabele, je včeraj v Subotici izgubil svojo šesto tekmo. Na tekmo so se zlasti pripravili igralci Bačke, ki se hoče za vsako ceno rešiti nevarnega položaja na dnu tabele. Zato je bila tekma odigrana zelo nervozno. Igralci so bili tudi precej surovi. V prvem polčasu je imel SASK več zlatih prilik kakor pa Bačka, vendar je bil sarajevski napad preveč neodločen. V drugem polčasu pa je bila Bačka popolni gospodar na igrišču. V drugem polčasu je sodnik zaradi surove igre izključil srednjega krila domačega moštva. Rezultat bi bil lahko 3:0, da ni Vidaković zastrelil enajstmetrovke. Sodil je Tomačič iz Novega Sada slabo in neavtoritativno.

Hajduk — Split 8:3 (4:1)

V Splitu sta se pred 2500 gledalci ob lepem in sončnem vremenu pomerila dva splitska rivala Hajduk in Split. Hajduk je proti pričakovanju iznenadil s svojo lepo in učinkovito igro, čeprav je igral brez Milutina in brez Radonkovića. Zlasti je bil dobro razporejen napad Hajduka. Split je bil le v začetku igre enakovreden Hajduku. Kasneje so igralci Splita popustili in so se v drugem polčasu morali le bolj braniti. Kljub temu se jim je posrečilo, da so v drugem polčasu zabili Hajduku dva gola, ki pa gresta predvsem na račun neresnosti Hajdukove obrambe. Splitčani z velikim pričakovanjem čakajo Gradjanskega, ki bo čez 14 dni igral v Splitu in računajo z zmago Hajduka. Tekmo je prav dobro sodil Bažant.

Hašk — Slavija (O.) 2:0 (0:0)

V Osijeku so gostovali zagrebški akademiki. Moštvo Haška je bilo od začetka do konca igre v rahli premoči. Vendar zaradi neodločnosti svojega napada niso mogli te svoje premoči v prvem polčasu izraziti v golih, tako da se je prvi polčas končal neodločeno. V drugem polčasu je v 11. min. dosegel Duh z glavo vodilni gol, v 38. minuti pa nato Pajević še drugi gol. Ta gol bi golman Slavije lahko odbržal, če bi bil prisrebniji. Tekmo je sodil dobro Petraelo iz Zagreba.

Smučarske tekme na Pokljuki

Agilni smučarski klub Ljubljana je velikonočne šolske počitnice izrabil za to, da je priredil svojim članom na Pokljuki tečaj za skoke. Tega tečaja se je udeležilo 20 skakalcev, članov smučarskega kluba Ljubljane. Smučarski klub Ljubljana je povabil na ta šestdnevni tečaj tudi nekaj najmlajših tekmovalcev, ki so v letošnji Sramljevi skakalni šoli v Mostcu v Ljubljani pokazali smisel in talent za skoke. V teh mlajših skakalcih bo Ljubljana najbrž dobila marsikatero dobrega tekmovalca.

Kot zaključek tega tečaja je Ljubljana priredila danes na Pokljuki skakalne tekme, in sicer za seniorje in juniorje na 40 metrski skakalnici, za najmlajše pa na 15 metrski. Na 40 metrski skakalnici je skakalo skupno 16 tekmovalcev, na 15-

metrski pa pet. Tekme so se udeležili tudi trije člani jeseniškega Bratstva.

Rezultati so bili naslednji:

1. Klančnik Karel (Lj.) 145.4 (36.5 m, 34 m);
2. Florjančič Peter (Lj.) 140.9 (35.5 m, 36 m);
3. Nedog Jože (Lj.) 134.2 (32.5 m, 33 m);
4. Javornik Ivo (Lj.) 128.1 (31.5 m, 32.5 m);
5. Bukovski L. (Bratstvo) 127.9 (29 m, 31 m);
6. Poločnik Al. (Lj.) 126.9 (31 m, 31 m);
7. Razinger Lojze (Br.) 123.5 (31 m, 32.5 m);
8. Ahlin Rado (Lj.) 120.4 (30 m, 29 m).

Najmlajši pa so se na 15 metrski skakalnici vrstili takole: Rogel Albin 92.4 (12 m, 11.5 m); 2. Špindler Janez, 3. Zupančič Janez. — Med seniorji so se najbolj izkazali Klančnik Karel in Florjančič Peter. Stilo je zelo lepo skakal Božič Branko, ki pa je pri drugem skoku padel. Tudi ostali juniorji kot Nedog Janez, Osterman, Zalokar in Urbanc so pokazali prav lep napredek.

Na velikonočno nedeljo pa so s tekmami na Pokljuki zaključili tudi drugi tečaj smučarskega kluba Ljubljane, namreč tečaj za alpsko kombinacijo na Lipanci. Tega tečaja se je udeležilo 11 tekmovalcev. Deloma slabo vreme in pa že bolj malo snega sta uspešnejše delo v tečaju precej ovirala. Zlasti zaradi pomanjkanja snega je Ljubljana danes priredila za udeležence tega tečaja samo veleslalom na cca 1 km dolgi progi: višinska razlika je bila okrog 150 m. Tekmovalci so morali voziti skozi 19 vrat. Proga je bila razmeroma precej težka.

Rezultati so bili naslednji:

1. Molnar Saša (Ljubljana) 2:07.2;
2. Konstantin (Ljubljana) 2:19.5;
3. Mlejnik Miloš (Ljubljana) 2:31.5.

S tema dvema velikonočnima tečajema in tekmo je Ljubljana zaključila svoje uspešno in plodovito delo v letošnji smučarski sezoni.

Prvenstvene tekme v srbski ligi

Vojvodina — Bask 3:0 (3:0)

V Novem Sadu je proti dobremu moštvo Vojvodine igral BASK in tudi izgubil. Vojvodina si je s svojo zmago močno utrdila položaj v prvenstveni tabeli in je zasedla tretje mesto. Končni rezultat igre je bil postavljen v prvem polčasu. Igralci Vojvodine so igrali sijajno. Vsi igralci so bili dobri, zlasti pa srednji krilec Požega in srednji napadalec Rogič, ki je zabil tudi vse tri gole.

Gradjanski (S) — Slavija (S) 3:2

Ta tekma je bila najostrejša izmed vseh tekem v srbski ligi. Točki sta bili za oba kluba izredno važni, zlasti za Sarajevčane, ki so na vsak način hoteli zmagati, da bi si s tem utrdili položaj na tabeli in si tako zagotovili možnost sodelovanja v ožjem državnem prvenstvu. Slavija pa v tej tekmi, dasi je bila na domačem igrišču, ni imela sreče in je morala prepustiti zmago boljšemu nasprotniku, ki je tudi zaslužen zmagal.

Tabela srbske lige:

1. BSK	15	18	1	1	62:14	27	(3)
2. Jugoslavija	15	8	5	2	50:16	21	(9)
3. Vojvodina	15	7	5	3	32:28	19	(11)
4. Slavija (S)	15	8	2	5	39:24	16	(12)
5. Gradjanski (S)	15	8	1	6	27:32	17	(13)
6. Jedinstvo	15	6	2	7	27:34	14	(16)
7. Bata	15	5	4	6	26:34	14	(16)
8. Žak	15	4	0	11	18:48	8	(22)
9. Bask	15	1	5	9	15:28	7	(23)
10. Zemun	15	1	3	11	15:58	5	(25)

Prijateljske tekme s Concordijo ni bilo

Za danes popoldne je bila napovedana še prijateljska tekma s Concordijo. Tekmo pa so prireditelji odpovedali, ker ni bilo pričakovati, da bi zanj s strani občinstva po večeršnjem visokem porazu vladalo dovolj zanimanja.

Tabela v hrvaško-slovenski ligi:

1. Gradjanski	16	15	1	0	78:5	31	točk
2. Hašk	16	10	2	4	36:29	22	točk
3. Hajduk	16	8	2	6	38:28	18	točk
4. Sašk	16	8	2	6	30:30	18	točk
5. Concordija	16	8	1	7	37:32	17	točk
6. Slavija (Osijek)	15	4	4	7	23:40	12	točk
7. Split	15	5	2	8	20:38	12	točk
8. Bačka	16	5	1	10	21:44	11	točk
9. Slavija (Var.)	16	4	2	10	22:33	10	točk
10. Ljubljana	16	2	3	11	28:59	7	točk

POKALNI TURNIR NA KODELJEVEM

Dopoldne: Moste—Hermes 2:2 (žreb je odločil v prid Mostam). — Mladika—Mars 3:2.

Popoldne: Mars—Hermes 3:0. — Mladika—Moste 0:2.

Pokal je dobil Mars.

Naročajte Slovenski dom!

Umrl nam je, v starosti 61 let, nadvse ljubljani oče, brat in stric, gospod

Žerjav Alojzij

progovni čuvaj v pok.

previden s tolažili sv. vere. — Nepozabnega dragega pokojnika prepeljemo iz hiše žalosti, Žerjavova ulica — Bežigrad dne 26. marca 1940 ob 7 zjutraj v Žlebič, kjer se bo vršil pogreb ob 9 zjutraj na tamošnje pokopališče.

Ljubljana, Boka Kotorska, Kranjska gora, Klodanj, Friedberg, Žlebič, dne 23. marca 1940.

žalujoči: Franc, hidroaviat. narednik, sin; Helena, učiteljica, Valerija, Alojzija, hčerke, ter ostalo sorodstvo.

Vsemogočni je rešil trpljenja ljubljeno sestro in teto, gospodično

Urško Strahovo

posestnico

Zemsko ostanke drage pokojnice bomo spremili v torek, dne 26. marca ob 4 popoldne od doma, na Sv. Petra cesti št. 77, na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 25. marca 1940.

Ivan, brat. Ivana in Franciška, sestra, Iva, nečakinja.

Sirite najboljši slovenski popoldnevnik »Slov. dom«